

KÖNYVTÁR- ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNY

Történet

05/001

CLOONAN, Michele V.: Monumental preservation: a call to action = Am. Libr. 35.vol. 2004. 8.no. 34-38.p.

Katasztrófák emlékeinek megőrzése: a könyvtárosok felelőssége

Elemi károk; Háborús károk; Könyvtártörténet -nemzeti; Megőrzés

Az 1966-os firenzei árvíz a világ könyvtárosait arra készítette, hogy új technikákat dolgozzanak ki a vízkárt szenvedett dokumentumok helyreállítására. A 90-es évek közepén Bosznia-Hercegovinában tudatosan pusztítottak el gyűjteményeket, úgy hogy nyomuk sem maradt, és az európai uniós helyreállítási támogatás sem volt elegendő a pótlásukra. A háborús károk az iraki könyvtárakat sem kímélték, bár a Blue Shield (a Vörös Keresztnek megfelelő kulturálisörökség-védelmi szervezet) még 2003-ban felhívást intézett az angol, amerikai és iraki kormányhoz Irak kulturális örökségének megóvása érdekében. A Kongresszusi Könyvtár szakértőket küldött a térségbe a károk felmérésére. Az Unesco *Memory of the World* programja a dokumentumörökség nemzetközi jelentőségű darabjait veszi nyilvántartásba.

A dokumentumok védelméhez hasonlóan a műemlékek megóvásával kapcsolatos társadalmi, kulturális, gazdasági és esztétikai kérdések elsősorban tragikus események kapcsán merülnek fel.

A kultúra őrzőiként a könyvtárosok feladata, hogy a háborúkat, természeti katasztrófákat és terrorcselekményeket követően az eseményeket dokumentálандó különböző tárgyi emlékeket és visszaemlékezéseket is összegyűjtsék. A 2001. szeptember 11-i eseményekről 57 ezer képet, szöveget, audio- és videofájlt (12 gigabájt) tartalmazó webarchívumot hoztak létre a Kongresszusi Könyvtárban (www.digipreservation.gov) egy modellkísérlet keretében.

A proaktív megőrzésre egy példa a Kongresszusi Könyvtár amerikaifolklor-központjának történetiinterjú-projektje, amely a szeptember 11-i eseményeket követően a terrorcselekményeknek az amerikaiak életére gyakorolt hatását dokumentálja. A közreműködő partnerek: az Internet Archive és két egyetem társadalomtudományi-történelmi kutatóközpontja. Az események könyvtári vonatkozásairól szintén interjúkat készítettek, ezeket az American Library Association őrzi.

Az 1954-es hágai konvenció (Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict) általánosságban kimondja, hogy bármely nép kulturális öröksége sérül is meg, a veszteség az egész emberiséget sújtja.

(Hegyközi Ilona)

05/002

SOŠKOVÁ, Eva: Státní Technická Knihovna – vznik a vývoj v letech 1718-1945 = Nár.Knih. 15. roč. 2004. 2.no. 61-74.p. Bibliogr. 12 tétel.

Res. angol nyelven

A cseh Országos Műszaki Könyvtár története 1718-1945 között

Könyvtártörténet -nemzeti; Országos szakkönyvtár -műszaki

Az Állami Műszaki Könyvtár egyike a legfontosabb cseh műszaki könyvtáraknak; nagy állománnyal rendelkezik, és korszerű, sokoldalú szolgáltatásokat nyújt a használóinak. A könyvtár története 1718-ig nyúlik vissza, amikor megalakították az akkori rendi állam műszaki főiskoláját. Az Állami Műszaki Könyvtár 1945-ig könyvtári és információs szolgáltatásokat nyújtott a cseh műszaki főiskolák és egyetemek oktatóinak és hallgatóinak (ezért egészen 1960-ig a prágai műszaki egyetemek könyvtárának hívták). Áttekintve a könyvtár eseménydús történetét a cikk főleg a következőkre összpontosít: a könyvtár történelmi helyzete, állománygyarapítás és finanszírozás (részletes információkkal a történelmi könyvállományokról), nevezetes személyek, akik meghatározó szerepet játszottak a könyvtár történetében.

(Autoref.)

Lásd még 27